

H-4

Teljes

1889.

Tizenhatszodik évfolyam.

TORONTÁL

1-ső szám.

Vasárnap, január hó 6-án.

Vegyestartalmu hetilap. — A megye közlönye.

Majelen minden vasárnapon.		Hivatalos hirdetések: A m. m. kir. belügyminis- terium határozata értelmében a hivatalos hirdetések németre és olgára- ra követt ezülig állapotot meg:		Magán hirdetések: A 4-hasábos garmond- sor első hirdetésénél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kisebri illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.	
Előfizetési ára: Egész évre 6 frt., fél évre 3 frt., negyed évre 1 frt 50 kr.		100 szögig egyszer közlölve és egy a hirdetését igazoló lap 1 frt 67 kr.		Aulirt kiadóhivatalnak van szerencsése, a tek szolgálati- hivataloknak, községeknek és magán hirdetőknél tudtára adni, hogy nem helybeli hirdetések csak akkor vétetnek föl, legyenek bár azok hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetés díjat az itt közölt tarifa szerint a hirdetéssel együtt beküldik, vagy pedig kötelezik magukat, a kiadóhivatal szal utóveté mellett feladott nyugtat és támpéldányt a postán mindenkor kiváltani.	
Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyv- és könyvnyomdája Nagy-Beckerekén, hová az előfizetési pénzek és igtatási díjak küldendők.		300 - - - - - 2 - 67 - 300 - - - - - 3 - 67 - 400 - - - - - 4 - 67 - 500 - - - - - 5 - 67 -		A "Torontál" kiadóhivatala.	
Hirdetések és mellékletek minden nyelven vétetnek fel a kiadóhivatalban. Kértek az igtatási díjat az igtatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintethe nem vétethetnek.		és így tovább minden megkezdett 100 szögért 1 frtal több.			

Nagy-Beckerek, 1889. január 5-én.

— a. Mány nagy elme nem ismertett el, vagy félreismereték?

Hány oly tudós és államférfiú élt, ki magasan állott a tömeg fölött, s hatni még sem volt képes, mert a közvélemény áramlata százféle terelte a vágyakat és törekvéseket, s azon politikai doktrínáknak kedvezett, melyek leginkább csak az elme közepszerűségét s a jellem selejtességét használhatják céljaikra.

Az is megtörtént s nem egyszer, hogy egyes nagy embereiről mit sem tudott, míg azok életben voltak, sőt van még arra is példa, hogy mint a fossiliákat kiásatja a természetbúvár, olyképp ragadja ki a fedelésből a kutató történész, az egykor szép hivatással bírt honfiak nevét, s mint redi-vivusokat állítja a közönség elébe.

Ennélfogva számtalanszor megtörténik, hogy élő és megholt notabilisok elvei és politikai irányzói fölött erős viták támadnak. Megtörténhetik, hogy a ki szilárd meggyőződéssel küzdött nemzetért s következetesen járt el, köpenyforgatónak nevezetik még olyanok által is, kik soha sem voltak példányai sem a honfi hűségnek, sem a jellemzőnek s az önérdéket, ha csak lehetett, közérdekként hangoztaták, s kikről mondotta Cicero a nagy szónok, hogy „curant nunnulos hortulos, sed non republicam.”

Azonban — s ez vigasztalja az embert, hogy azok, kik a nyilvánosság körében élnek és működnek, a küzdés alatt megszokják küzdésük díját becsesebbnek tartani, mint a visszavonulás kényelmeit s erősebb hitök van maguk iránt, mint gyanusítóknak szerencsésük a megtámadtatásban.

Tisza Kálmán, kinek rendkívüli hivatását, hivalkodás nélküli nagyságát

és senki által elítélőleg nem érinthető polgár erényeit, nemesak hazánk, de az egész polgárosult világ ismeri, a pártszenvédeleky által nem egyszer támadtatik meg, és rendszerint akkor, mikor egyes kisebb bajok mellőzésekkel hazánkat nagyobb és életbe vágó bajoktól és szerencsétlenségektől menti meg.

Előre lehetett látni, hogy a Tisza aera tartóssága mellett, a reményeiket vesztett pártvezérek nem fogják elmulasztani, támadást intézni azon férfiu ellen, a ki az ellene szótt fondorkodások szárait bölcs, a haza és annak közvéleménye által is, adoptált üdvös kormányzatával, ketté fogja metszeni és nemcsak a dualismus védő bástyáit fogja fenntartani, hanem országunknak az európai államok consolidatiojában tekintélyt és befolyást is biztosít.

Naponként tapasztaljuk, hogy ez alapon a pártoskodás szerepe, az ellenzék valamennyi táborában megkezdett.

Kiválólag a parlament volt az a hely, a hol az ellenzék vezérférfiai, még olyan kérdésekben is támadást intéztek a kormány feje ellen, melyeknek megoldásában annak az országra és népeire nézve hasznossága és jóvolta elvitázhatatlanul bebizonyult.

Hányszor nem kellett azt hallanunk, hogy a miniszterelnök nézeteit megváltoztatta, elveit szegre akasztotta és egészen más jelszavak mellett kormányoz és intézkedik, mint a minöket miniszter elnöksége előtt zászlóján vezéreszméül felmutatott.

A mutatkozó eredményeket már akkor bíralták meg szigorúan és igaztalanul, mikor annak közüdvös és hasznosságát felmutatható következményei a jövő titkai valának.

Ambitiojok sokkal erősebb volt, a

minden államférfiuban szükségképpen megkövetelhető nyugalomnál.

A városnak határait végtére is az egyén vérmérséke szabja meg, még pedig gyakran változó horizonttal, és azért gyakran megesik, hogy a mi ma kielégítette volna az eredmény után öhajtozókat, az holnap a szeszélyes képzelődés behajtásai közt annyira csekélylyé törpiül, hogy megvetéssel utasittatik vissza.

De ha ily kedélyhullámzás meg-bocsátható egyes ideges egyéneknél, — jellemes férfiak s különösen párt-vezérek által hangoztatva izgatásnak is bevalik, a melytől örízkedni szokott az, ki önérettel bír s azon közönséget, mely rája támaszkodik, becsülni képes.

Sajnosan kell tapasztalunk, nem azt mintha az ellenzék Tisza Kálmán eljárásának rugóit nem ismerné, vagy nyüködésének intencióit meg nem értené, hanem inkább azt, hogy azt megismereni és megérteni nem akarja.

A megismerés és megértésnek bevallása annyit tenne, mint az ellenzék törekvéseinek eredményéről lemondani, a támlászek elfoglalásáról abdikalni és meghajtani azt a zászlót a szabad-
elvi párt zászlaja előtt, a melyet nem azért követ, az ország közvéleménye, mert a szabadelvűség devise olvasható le szalagjáról, hanem azért, mert megvan róla győződve, hogy a jelen politikai situatio mellett, csakis ezen jelszó mellett juthat győzelemre.

A szabadelvi párt bizonyosan nem szorult ápologistákra, de az ellenzék eljárása szükségessé teszi akárhányszor olyan támadások ellen, melyek méltatlanul s talán néha jóhiszeműség nélkül szóratnak pártunk ellen.

N.-Beckerek, 1889. jan. 4.

Hazánk egyik legrégibb intézménye a választás, és ha van valami látható eredménye a szabadságnak, úgy bizonyára a választás az, mert csak annál érvényesül a közvélemény.

Királyát, törvényhozóját, tisztviselőjét választotta mindenha a magyar, és ha a választásból néha származtak is hátrányok, csak — szemben az akarat szabadságával, — mindenkor elenyésztek, mert a választás eredménye kielégítette a közönséget, mely alkotmányos érületénél fogva megtudott hajolni a többség akarata előtt.

Tévtun vannak azok, kik a választást azon okból, — mert a korteskedés, család összekötetés, pajtáskodás, és effélék szerepet játszanak benne, — perhorreskálják: de ha tekintetbe vesszük a kinevezésnél divó protectiókat, és azt, hogy a kinevezők, nem ismervén a folyamodókat, és nem lévén csalahatatlank, nem ritkán csalódnak, statistic begyőzhető, miszerint a választási urnából kifolyó eredmény sokkal előnyösebb, mint a kinevezésnél, és hogy a nagy közönségre nézve sokkal sértőbb a kinevezésnél elkövetett egyetlen egy hiba, mint a választásnál történni szokott netáni visszaélés, mert azt önkényből eredőnek tudván, az egyéni szabadság sérelmét látja benne, miglen a választás kinöveseit saját hibául elismeri, és ennélfogva enyhébb ítéletet hoz felettük.

De nem vállalkoztunk arra, hogy ez alkalommal a választás előnyeit, és a kinevezés hátrányait vagy megfordítva vitassuk: — miután e themáról nálunknak szakavatottabbak diskultáltak, és bár eddig nem sikerült apodictice meghatározni melyik mód jobb, és a közönségre nézve előnyösebb, mi ettől eltekintünk, és speciális érdekünk szempontjából öhajtozunk szólni városunk ügyéhez.

A legközelebb lefolyt polgármesteri választásnál 29 szótöbbség döntött.

Vannak köztünk, kik a győzelem mámorában az ellenfelet sértő kifejezésekkel illetve fényesebbé vélik feltüntetni a triumfust, ha a higgadságtól eltérnek. Ez eljárás nem helyeselhető, és „quod tibi non vis alteri ne feceris“ elvből kiindulva, nagyot hibáznak. — Meg kell elégedni azzal, a mit a többség, mint a közvélemény kifolyása elért, és férfias komolysággal tisztelni az ellenfél meggyőződését, bár az érvényre nem jutott.

TÁRCSA

Sylveszter éjjeleén.

Báró Pujkúné a perlaszi csatában elesett, báró Pujkú szekerész ezredesnek özvegye volt. Tíz év óta mindig negyvenöt évesnek vallotta magát, derékfűzöt nem viselt, vuklit hordott, és minthogy a földi örömeiről nem akart lemondani, nyitott házat tartott N.-Beckerekén. A sylveszteri bolonderiákat, mindig az ő salonjában szoktuk lemulatni. A magyar és német nyelven kívül beszélte az olát és szerbet, és az utóbbiakat szerette francia befónásokkal élelteni.

Sylveszter éjjelei arról voltak nevezetesek, hogy gröngyitvük és ürtözomb ilyenkor mindig találhatók voltak asztalán, monopol pezsgővel is szolgált, és a játékok sorozatából soha se maradt ki a „kutba estem!”

Mikor én a salonba benyitottam, az már zsufolva volt a nagybeckerekéi societe nevezetesbejével. A kiválóbbak közül megemlitem Örmányosi Izsákot, a szt.-huberti filiale bankigazgatósági tagját, a ki igen jó kedvű volt, mert akkor még nem tudta, hogy a consortium emberei a rendöri közlöny lapjaira kerültek; Muntyán Tödort az éai uradalom apró marháinak föfelügyelőjét, a ki Romániából mint miniszter szökött meg, és Eán foglalt állást, hogy az igazságszolgálatás karjai közül kimeneküljön; Amadeus Struplit, a zsabylai perjel és pirosposzsgás menyországeresöt, ki évek óta kedvence volt a vedlett bárónénak. Lisztesi Sándort e nemzetközi maktuzistát, a kinek midön a szerencse kedvezett, a britt gentleman játszott, ha pedig megkoposztották, láthatatlanná lön, Kragli Bertalant a városi képviselőt, ki arról volt nevezetes, hogy soha se beszélt és soha se szavazott, Nyomárkai irnokot, a ki a toilette kitünöségek közé volt számítható, s a ki csekély évi

jövedelmét úgy szaporította, hogy az évei során feledésbe ment, kifestett és kipuderezett duennáknak udvarolt. Hajas Trajánt, a ki a gentryk közé sorakozott, pedig nagy apja, még dézmát adott, a Krecsuji családnak; Malomvizi Miskát, ki mindenét elbakarozta s többeket, a kik a társadalmi élet folyamában majd felül kerekedtek, majd pedig hunczutkodásaik nyomán menthetetlenül alácsülyedtek.

Az ismertebb nők közül, a kik érdeme-
sek arra, hogy nekik kezet csókoljunk, jelen voltak: Bakutyán Emilia, a kinek férje boldog volt, ha nejt magára hagyhatta, hatvan éves asszonyág, még a Karacsonyi főispánsága idejéből, testestől, lelkestől zolaista, olyan szeretetreméltó manirokkal, a melyeknek Nyomárkai még sokszor hasznát vette; Popits Zsófia, a szépségéről hírhedt Vigilante, a kinek a tisztikarból annyian udvaroltak, hogy évek során keresztül nem bírt választani, s a ki feltette magában, hogy addig nyugodtan várni fog, míg paroli pácsit nem játszhat; Gonda, Jokonda és Annakonda e három megsárgult trifolium, a kik arról voltak nevezetesek, hogy üdeségükben, a télivér ménésnek kiváló legelőül szolgáltak; Mistropn Károlina, a ki elete öszén is helyet kért a quadrille colonneban és harisnyakötőjét rendszeren elvesztette; végül Saláta Amália, ki cezet és olaj nélkül még mindig élvezhető volt, és még néhányan azon nők közül, a kiket nem férfiak kergetnek, hanem a kik a férfiakat kergetik. Leány egy se volt! A báróné nem szerette a fiatal hajtásokat a megbütykösödött törzsek mellett. A mint mindannyian együtt voltunk, a báróné furvezer komornyikja seprünagy-ságu bajusza alól elkiállította, hogy találva van.

Báró Pujkúné a zsabylai perjel karolta fel, nekem Jokonda jutott olyan kárbolszaggal, hogy folytonosan prűszkölnöm kellett.

Az esteli alatt sokat ettünk, ittunk s beszélgettünk. A trétáknak nem volt bossza

vége. Mindenki kiválasztott egy céltáblát, s abba belelövöldözött. A vacsora folyama alatt közel egy fél kiló Eckstein-féle kenyeret, golyóbis alakjában elhajigáltak.

Az asztal alatt folyt a legerősebb és legfolytonosabb érintkezés; a kölesönös surlódások oly gyorsan következtek egymás után, hogy kevesebbet néztünk az asztalra, mint az asztal alá.

Felköszöntő csak egy volt Hajas Traján, a ki állítólagos gentry születésénél fogva legközelebb esett a házi asszonyhoz, a báróné egészségére üritette ki poharát. Telt poharakkal közeledünk felé és simpla dupla, söt tripla kécsók mellett üritettük ki a Margaretha kockával telt poharat. Nem tudom miféle összeköttetésnél fogva Malomvizi még egy puszit is kapott a bárónétól.

A vacsora bevégeztével megkezdődött az a játék, melyet a fiatalok találtak fel, de az öregeknek még mai napig sem hagytak a divatból kimenni.

A bárónét kellett legtöbbször kiránczigálni, a Popits Zsófia kihuzásában azonban legtöbb-
ben versenyeztek.

Nagy hiányát éreztük a játék bevégeztével a Ferencz pálinkának.

A tea után éjfel fogé annyira meglazult a kedélyesség, hogy a házi asszony már jónak találta likörökről gondoskodni.

Lisztesi Sándor, bakarattot indítványozott, de a társaság, tekintettel a következő napi kiadásokra, sehogyssem akart a szerencse kerekére kapaszkodni.

Bekövetkezett ezután az a unalmas időszak, mikor az érzelmi hazudozások kezdődnek, s a lombvesztett donnák azt hiszik, hogy az asszonyok, mint Ninon d'Enklos még száz éves korukban is érdekesek. Az irnok volt tán az egyetlenegy, a ki örömmel és biztosra vette, hogy erősebb szivdobogása nem marad jutalmazatlan.

Az évek hosszú sora által megviselt szempillák kezdtek lassankint telecsukodni és az

ásitózás olyan általánossá lön, hogy Malomvizi Miska, ki fárbli nélkül elhibázottnak tartotta a csillagrendszert, takaradót fuvatott.

Az izlésteljes és jó tápláló legelésen kívül csak az az egyetlen nevezetes esemény történt, hogy Muntyán Todor megkérte a férjétől elváltan élt Popits Zsófia kezét, de kosarat kapott.

A már-már szunyadozó tömeg oszlani kezdett és nem tudom mi okból, dacára a báróné keserűséggel vegyes lelkes marasztalásainak, egyszer csak azt vettem észre, hogy kettesekün vagyunk, a többé nem gyógyszerhárszagu salonban.

Ne menj el maradj itt!
Majd meglátod jobb lesz itt!

Énekelt a báróné egyszerre zöldling hangon, és bajuszomat hüvelyk és mutató ujjával megsimogatta.

Az a furcsa szag, mely ujjairól orromat érintette olyan halálos döfést adott illuzioinnak, hogy határozottan kijelenttem, miként elviselhetlen fejtájásom és Bismark-féle idegességem miatt, nekem is távoznom kell.

A báróné egy nehéz könyveceptet törölve ki szeméből, csak annyit mondott: az Aranjuenzi szép napok elmúltak!

Életemben ez az első Sylveszter éj, hogy az idegizgató borok és sajtok élvezete után egyedül maradtam.

Oh báróné! becsületesre esküszöm, hogy nem rajtam mlík, hogy részese nem lehetek azon ambe patience-nak, a mely IV. Henriket Estrease Gabriellával oly boldoggá tette s a melytől az Orleansai herceg szemben a Brussa vén feleségével oly gyakran megszökött.

A báróné egy nagyot sóhajtott és én ki-
repültem a salonból.

Lauka Gusztáv.

Vannak közöttünk olyanok, a kik mint legyőzöttek haragra gyúlnak s tán a bosszúra is gondolnak. — Ez is helytelen cselekedet, és az alkotmány fogalmával mérőben ellenkezik, s ha megdölgödjük, hogy mindkét tábornok egy időben, egy és ugyanazon ügyben egyformán s egyáltalában győzni lehetetlen; akkor bele kell nyugodnunk a végeredménybe, és fátvólvetve a multra, az ellenfél barátságát fejleszteni a jövőben, mert nem a merev akarosság és dac az az tényező, melyek a város érdekeit előmozdítják, hanem a vállvetett működés, mely edesmindnyájunk ügyének adhat lendületet, és a város felvirágzását eredményezheti.

A három polgármesteri jelölt irányában ha van bennünk egy mákszemnyi alkotmány-érület, tisztelettel kell viselkednünk, mert azon perezhon, midőn őket a kijelölt bizottság minősítetteknél nyilatkoztatta, midőn az alispán által hivatalosan is jelölteké proklamáltattak, s midőn annak alapján rájuk szavaztunk, ők egyenlők voltak maguk között és előttünk, és bármelyikük neve kerül ki az urnából, reánk nézve, — a merev pártállástól, és egyéni érzelmektől eltekintve, tökéletesen és egészen egyforma. — Ők kompetáltak, mert fellettek a polgárok részéről arra szólítva, — ők kijelöltek, mert mindannyian megvolt a törvényes kvalifikációjuk, ők tehát egyenlők és ugyanazonos polcon állottak a választó polgárok előtt, és azon körülmény, hogy az egyik több szavazatot nyert a többinél, mit sem változtat a megnevezéstől, hanem a minél alapján tiszteletünket meg, és kiérdemlik.

A választókat az érzelem, és az ész vezette; — távol volt mindenkitől az önzés, vagy bármi néven nevezendő magán érdek; — hiszen a polgárság minden árnyalatának meg van az a joga, hogy jelöltet tüsszön ki, és e joggal élve, nem vétettek sem a polgártársak, sem a közigy ellen, mert meggyőződésük szerint az ő jelöltjük volt az, a ki a város ügyét helyesen vezette vala. Ha pedig így áll a dolog, — a mint csakugyan áll, — akkor nincsen észszerű ok arra nézve, hogy az egyik jelölt győzelme haragot és bosszút idézzon elő, és a meghasonlásnak legyen csirája.

Ha a megválasztott polgármester vagy más tisztviselőnk bár mi tekintetben elhanyagolná a város érdekeit, van módunk alkalmunk jogaink illetőleg a város jogainak és javának védelmére kikelni, van törvényes eszközünk a hanyagság vagy más hibának megtorlására; magától értetvén, hogy kákn csomót nem szabad keresnünk, és hogy sine ira et studio kell hozzá látni a város ügyeinek elintézéséhez, egyben pedig tisztviselőink eljárásának megbírálásához.

Azonban nekünk képviselőknél — nem szabad lankadnunk, nem szabad szemünk elől téveszteni azon ténykörülményt, hogy a város közigy osztatlan, de egyuttal pártatlan öszinte, és szorgalmas közreműködést igényel, és hogy nincsen oly polgármester, a ki a képviselő testületnek támogatása nélkül képes lenne egy eljárási és hivataloskodni, hogy eljárása és hivataloskodásának a városra nézve tidvös eredménye legyen. — Ismételve mondjuk tehát: — vessünk fátvólvet a választás actusára, és számolva a tényekkel, legyünk a várost érdeklő minden ügyben egyek és barátok, hiszen a polgármesterek változnak, de a város, a közönség, mint erkölcsi testület túléli őket, és mindig az marad a mi, és a képviselők azért ruháztattak fel a törvény által ama joggal, hogy a város ügyét jogérvényesen intézzék, nem pedig, hogy pártállást foglalva, a választás eredménye szerint járjanak el, és a mosdóvízzel kiöntsék a gyermekeket is.

Előttünk van a regale megváltási ügy, a kaszárnya, rakpart és vashidépítés, — előttünk a rétek megvétele, mint mind-megannyi vitális kérdése a városnak. Bűnt követne el a képviselő testület, ha a polgármesteri választás indokából haragot táplálva, pártokra szakadna, és azon okból, hogy ez győzött amaz pedig nem lett megválasztva, — gyermekies daczczal járja el a városi ügyek elintézésében, és „csak azért is” elvből kiindulva gáncoskodna minden alkalommal, csupa bosszúból buktatná meg a legszentebb intenciók keresztülvételét, és a város felvirágzását eredményezhető intézkedéseket.

Részünkről megvagyunk győződve, hogy az nem fog megtörténni, mert tudjuk: hogy N. Beeskereknek képviselői intelligens elemet képeznek, és hogy a város érdekeit főlébe tudják helyezni a pillanatnyi haragnak; megvagyunk győződve, hogy azok, a kiknek vezérszerep jutott osztatekul, minden működésüket oda fogják irányozni, hogy az őket követők az igaz utnál le ne térjenek; — szóval megvagyunk győződve, hogy közöttünk szent lesz a béke, és ha vita is támad a képviselői gyűlésekben valamely tárgy elbírálása, és valamely határozat hozatalánál, az a vita tárgyilagossá lesz, és csak arra irányítva, hogy a jobb és a városra nézve üdvösebb eszme győzelmet arasson.

Kívánjuk szív és lélekből hogy úgy legyen.

Egy képviselő.

Mezőgazdasági gépek.

Visszapillantás az 1888. üzletévre.

A mezőgazdasági gépszükelet rendszerint az aratási kiltásokhoz alkalmazkodik, már pedig ezek a lefolyt év eltérő időjárásai viszonyainál fogva épenséggel nem voltak kedvezőnek mondhatók, amint hogy e szakmában, az árak kelendőségét illetőleg, szemben az előző évvel tnyleg egy — ha mindjárt nem is lényeges — hanyatlás mutatkozott. A hosszantartó, alig szünni akaró tél a még meg sem fagyott talajra idejekorán beállott, csaknem szakadatlan hóeséseivel amaz aggodalmakra szolgáltatott okot, hogy a sűrűn kifejtett vetések a hatalmas hótakaró alatt érzékeny kárt fognak szenvedni és ez aggodalmakat — fájdalom — sok helyt követte a szomorú való! No meg aztán a tavasz! A naptár szerint már rég be kellett volna neki köszönni, de a tavasz meleg esőnek és a tavasz nap melengető sugarainak még csak nyoma sem volt. Ahelyett átláthatlan sűrűségben hullottak alá a hópelyhek és a hőmérő higánya még javában kényelmeskedett a fagypony alatt. A természet e kedélytelen játéka egy valóságos türelempróbával ért fel és aggasztó hatást gyakorolt a gazdák kedélyére miglen végre, nagy várattva, beállott a tavasz, de bizony a tavasz vetés már késedelmet szenvedett, mely körülmény nem jelentéktelenül járult az idei terméskeveséshöz.

Mindazonáltal felszedhette volna magát az ember elvőgre is eme bajokból, ha ugyan mára nem virradunk. Az óriási hőtömegek hirtelen olvadásra ugyanis egy iszonyu árvizet idézett elő, mely nem kevesebb mint körülbelül 400,000 katasztr. hold földet özönlött el és nevezetesen a körülben oly áldott alföld volt az, melyen a féktelen elem a legborzasztóbban pusztított. Az árvizet — a mint már a baj bajjal szokott járni — tartós szárazság követte, melyből a vegetációnak több jutott ki kellenél. Nehány vidéken megeredtek ugyan a felhők, de az sem volt egyéb pázsztás esőnél, azonban a buzatermelési föterület édes keveset kapott belőle. Eféle előzetek bizony nem igen alkalmasak voltak arra, hogy bennünket valami kedvező aratás reményében ringassanak. Már május hava is vége felé járt, de a kiltások, akár csak egy középtermésre, még mindig nem javultak. Egyszerre azonban, egészen az utóbbi időben, midőn már nem hiányzott sok a vetések teljesen érett állapotához, a vegetációra igen kedvező éghajlati viszonyok állottak be hirtelen, melyek a magvak tökéletes kifejlődését eszközölték és mint egy útsére biztosnak látszék egy jó középtermés.

Az aratási eredmények ugyanis a következők voltak:

Buza körülbelül 40 millió métermázsza
Rözs " 10 1/2 " "
Arpa " 10 1/2 " "

mely számok a tavalyiakkal szemben egy 6 millió mázsányi keveséshöz tanuskodnak ugyan, de az 1886. évvel szembe állítva egy 17 millió métermázsányi többletet mutatnak fel. Ha most tekintetbe vettük még, hogy az idei kukoricatermés a tavalyi jóval fölülmulta, akkor az 1888. év határozottan jó középessztendőnek mondható.

A mi már most különösen a gözcséplő-gépszükeletet illeti, arra nem esékly befolyással van a szalma mikénti fejlődése is. Mennél sűrűbb és hosszabb a szalma, annál nélkülözhetlenebb szükségletet képeznek a cséplőgépek. Ha az idén a szalma egy harmaddal ritkább és rövidebb nem marad, akkor a gépek iránt sokkal élenebb kereslet mutatkozott volna. Mig tavaly még szeptemberben is javában eszközöltettek cséplőgépvásárlások, addig az idén már augusztus közepe táján esend állott be. Egyébként tekintettel arra, hogy az idei üzletet illetőleg valami különös optimizmus nem vett erőt az emberen, az ez évi eredménynel nagyjában mégis meg lehet elégedni, mihez a 15—18% el emelkedett gabnaárak is hozzájárultak, keltvén nagyobb vásárlási kedvet és hozván nagyobb elevenséget az üzletbe. Nevezetesen a magyar kir. államvasutak gépgyára volt az, mely vezérigynőke Fehér Miklós által egy szép, sőt a tavalyit meghaladó forgalmat ért el, amennyiben az 1887. évi 130 megrendelés ellenében az idén összesen 148 megrendelés érkezett be, 6, 8 és 10 lőerejű gözcséplőgarnitúrákra. Ezen, ily kedvező viszonyok daczára állandó gyarapodás és gyártmány jeles, minden lehető előnyöket nyújtó szerkezetében és — újabban a pécsi kiállításon rendezett 3 napra terjedő próbacséplés alkalmával ismételtén beigazolt — kifogástalan munkájában leli egyedüli magyarzátalt, de egyszerűságot az idegen gyártmányok lassankinti kiszorítását is jelenti — kiválték, hogy más magyar gépgyáraknak is a 6 lőerőnél kisebb gözcséplőgarnitúra aránylag jó kelendőségnek örvendettek — mivel gazdáink immár átlátják és beismerik, hogy a hazai ipar ily magas színvonalra mellett valóságos bün volna pénzünket a külföldnek átszolgáltatni. Amaz idők elmúltak már, midőn a magyar piacot a külföld uralta még, legalább az idegen gyártmányok iránti vak előlélet nem játszik domináló szerepet többé nálunk. Az 1885. évi budapesti országos kiállítás, valamint az idén Pécsen rendezett kiállítás oly magas fokú belföldi termelőképeségről tettek tanúságot, hogy még a külföld sem zárkózhatott el a feltétlen dicséret elől. Magyarországon már a legkülönbébb, kifo-

gástalan kivételű mezei gazdasági eszköz készül, még pedig oly tömegben, hogy a tultermelés csaknem teljesen kizárja e cikkek behozatalt, sőt ellenkezőleg a kivételre képesít. nevezetesen a Dunaországok felé. De a legvilágosabban mutat gépiparunk haladására azon körülmény, hogy amaz átlagos 8 millió forintból, mely mezőgazdasági gépekre évente külföldre vándorolt, az idén 5 1/2 millió forint belföldi készítményekre esett és — becértve Ausztriát, mely a lefolyt évadban még mindig 40—50 kisebb gözcséplő garnitúrára talált nálunk vevőt — csak 2 1/2 millió forint, tehát egy fél-millióval kevesebb mint az előző évben, ment külföldre.

Járgányos cséplőgarnitúrák iránt ugyan-csak a szalmának hiányos fejlődése folytán, kevés volt a kereslet. De különben is mindig szűkebb korlátok közé szorított az üzlet ezen cikkekben, miután a kisebb gazdák előnyösebbnek tartják, csoportokba állva 2, 2 1/2 vagy 3 lőerejű gözcséplőgarnitúráknak a beszerzését. Aratógépekben a forgalom a tavalyi mögött maradt. Legkeveset volt a Hofherr és Schrantz-féle „Favorita” aratógép, mely ugy szolid szerkezete, mint jeles munkája tekintetében állhatatosan megmunkázott vetélytársaival. Triurók és gabonatisztítók iránt a gabonamégek meglehetősen tisztasága folytán, csak gyéren keltek, ellenben vetőgépek és takarmány készítőgépek iránt a kereslet élénk volt. Rajól és kétvásu ekekben a Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r. t. jelentékeny üzletet csinált, valamint a Lang L. és Röck István-féle gépgyárak is fekvőgépekre számos megrendelésnek örvendtek.

Már a múlt évben rámutattunk a kereskedelmi muzeum fontosságára, mely intézménynek az ipar emelésére körül hasznos szolgálatát nem eléggé lehet megbecsülni. Hazai iparunk fejlődését kitünő módon tárja elénk és állandósága által mindenkor alkalmas nyújt azon meggyőződésre, hogy mi sok tekintetben iparállam vagyunk a szó legnemesebb értelmében. Ezen szolgálatok azonban csak úgy lesznek sikeresek is, a kereskedelmi muzeum tulajdonképeni célját csak akkor fogja elérni, ha a benne rendezett kiállítás élenk látogatás tárgyát képezendi, emek eszközésére és előmozdítására pedig első sorban a hazai s különösen a fővárosi sajtó van hivatva. Nem esalatozunk tehát ha azon reménynek adunk kifejezést, hogy a sajtó, kötelessége tudatában, nem mulasztandja el ezen intézményt ama kiváló figyelemben részesíteni, melyre jelentősége és fontosságánál fogva határozottan érdemes.

Előfizetési felhívás

„TORONTÁL”

1889-ik évi I-ső negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fenakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek egyszerű postautalványon a „Torontál” kiadó-hivatalához (Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájába) ezimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

N.-Beeskerek, 1888. decz. 27-én.

A „Torontál” kiadóhivatala.

HIRHARANG.

* **Uj évi tisztelgések.** Az év fordulója alkalmából a megyei tisztikar, melyhez több kir. hivatalnok is csatlakozott, Dániel László főjegyző vezetésével a hó 1-én d. e. 11 órakor a megye alispánjának tanácsstermébe vonult, hol Rónay Jenő kir. tanácsos alispán megjelenése lelkesen megjeleneztetvén, szonokló főjegyző ur kijelentette, hogy szeretné mai napon a hódolat és tisztelet szokásos kifejezését azoknak hagyni, kiket a hideg megfontoló ész és a magán érdek fit össze, ő pedig tolmácsolhatná a hű barátok érzelmeit, kiket a szív eszatal a szívhez, s azért ő a tisztikárnak mint ilyenek tolmácsolja érzelmeit, midőn megjelenünk előtt, hogy neki üdvkivánataikat kifejezzük. Egyben felkéri alispán urat, miszerint a tisztikar élén tolmácsolja főispán ur ő méltósága előtt a megyei tisztikar hódoló tiszteletét, ragaszkodását s az új év alkalmából üdvkivánatait. Alispán ur ő nagysága megköszönve a tisztikar megjelenését és üdvkivánatait, abbéli örömeinek ad kifejezést, hogy a tisztikar nem csupán mint ilyen jött hivatali főnökéhez tisztelegni, hanem hogy a barátok a barátot keresték fel jó kívánataikkal. — Örömmel enged a tisztikar abbéli kérelmének, hogy őket főispán ur ő méltósága színe elé vezesse, mert ugymond, őt is a legnagyobb hódolat, tisztelet és szeretet fűzi az atyai jószágú főispánhoz. A főispáni tanács-

terem alig volt képes a tisztelgőket befogadni. — Alispán ur a maga és a tisztikar nevében oly szonoklattal üdvözölte ő méltóságát, melyhez hasonlót még keveset hallottunk. A tisztikar hivatalos működésére vonatkozó bevezetés után, — mely öszintésére daczára nagy szerénységre vallott — a tisztelet és szeretet érzését oly szavakkal és meleg hangon tolmácsolta, mely épen légy-sága és melegsége által lényegesen különbözött a szokott frásisoktól, s esalhatatlán magukon viseltek az öszintéség jellegét. — Főispán ur ő méltósága megköszönve a tisztikar ragaszkodása — és szeretetének emekinyulvántását, valódi bensőséggel viszonzotta a jó kívánatokat. — Nem mulasztatjuk el ez alkalommal azon körülményt megemlíteni — melyre szonoklatában alispán ur ő nagysága is hivatkozott — hogy a tisztikar az idén már 14-ik ízben tisztelegett hason alkalmából Herteleny József főispán ur ő méltóságánál mert alig pár hét lefolyása után 15 esztendeje lesz annak, hogy ő méltósága ő Felsége a király és a magas kormány bizalmából a megye vezetésével lett megbízva. — A megyei tisztikar távozása után ő méltóságánál tisztelegő küldötségek és testületek egymást követték egész a késő déli órákig.

* **Tisztelgések az uj polgármesternél.** Krsztits János polgármesternél, azzá történt megválasztása alkalmából számos testület és magánemely tette tiszteletét, s fejezte ki üdvkivánatait. — A városi tisztviselői kar élén és nevében Dr. Grandjean József üdvözölte a polgármestert. Azon kívül tisztelegtek az ipartestület Rózsa Ignác elnök vezetésével, — a városi tanító testület Baaden Károly igazgató vezetésével, — a helybeli szerb hitközség képviselői Dimitrievits György elnök vezetésével, — a közös hadsereg nevében Szerdits örnagy, Hafner alezredes képviseltek, — és a honvédség nevében Dudás alezredes.

* **Jubiläum.** Ma napság, mikor minden alkalmat felhasználunk arra, hogy jubiláljunk, jól esik az embernek ha olyan férfiakról emlékezhetik meg, kik felszázados keresszül szolgálattak a közigyvet lankadatlan buzgalommal; kiknek első és legszentebb kötelességük volt és ma is az: mindenkép a haza javára munkálni. Ritka és a mindenható által csak keveseknek nyújtott szerencse: felszázados pályafutásukat érte el a városunk két köztiszteltekben és szeretetben álló tagja. Deczember hó 15-án múlt ötven éve annak, hogy Kovács Agoston kir. tanácsos és Bielek Vilmos ügyvédi irodájukat megnyitották. A lezajlott ötven év alatt a két férfiú, támasza, védője volt az igazságnak, hasznos és tettekben bővelkedő tagja a társadalomnak; őnzetlen és mindig kész szolgálja a közigyvetnek jó fia a hazának. Ahol tenni kellett, a hol munka volt, a hol a közigyert kellett dolgozni, a két férfiú mindig ott volt eszével, tehetségével, fáradhatatlan munkaerejével minden felett diadamoskodó kitarásával férfi korszak hajnalától mai napig, mikor már önk fűrtök borítják fejüket. Mindenki, a ki kötelességet lelkiismeretesen teljesít, hazájának szolgál. Ők megtették: ők szolgálták és szolgáltak a hazát, a közigyvet. A viharos időkben ép úgy megállták helyüket, mint a mikor derült volt az ég. Mindkettő a mellett boldoggá tette családját, s az boldogtá őket. Hosszu és eseményekben gazdag pályafutásuk felszázados jubileumát csöndesen, férfihöz illően ülték meg. Nem tudott róla senki, nem ünnepeztették magukat senki által, eleg volt nekik az öntudat, hogy a mit tettek a közigy, a haza javára tettek, s nem kívának érte elismerés jelölő zajos ünnepeztetés. Felsőszázados jubileumok alkalmával mi csak kémi tudjuk az Egék Urát, hogy tartsa meg a két férfiút hazánk javára a közigy érdekében, a város dicséré, az emberi kor legvégsőbb határáig. A megyének, a városnak és a közönségnek, melyeknek eredménydu-san szolgáltak, mi csak figyelmét tudjuk felhívni a két férfiú ötvenéves működésére, akik, ha valaki, úgy ők minden esetre megérdemlik az elismerés nyilvánulását, a melyre ugyan ők sohasem számítottak, mert férfiúi öntudatuk és önértékük mindig ellene szólt a zajos ünnepeztetésnek.

* **Választás.** N.-Beeskerek város képviselő testületének folyó hó 22-én megkezdett ülése f. hó 23-án folytatottván, azon Dimitrievits György első tanácsnokká, Megyessy Lajos pénztári ellenőrré egyhangulag megválasztották.

* **Hogy N. Beeskerekben ki lesz városi főjegyző.** az meg a jövő títka. A nyíltan pályázók, valamint a közönség által jelölték száma mir is nagy s azok — két jegyzői minőségű bíró egyén kivételével — végzett jogászok.

* **Jótekönyvező előadás.** Városunk fiatságának egy része által a helyben létesítendő árvaház javára rendezett, hangverseny és színi előadással egybekötött táncvigalom f. hó 1-én fényes sikerrel lett megtartva. — A városi színház megtelt közönséggel s az előadás 8 órakor kezdetét vette. — A műsorhoz képest előzőről is fellépett Billitz Frida k. a. „Az árvíz hajós” című költeményt kellemes hangon és jeles hangsúlyozással szav. lván el. — A közönség zajos tetszésnyilatkozata volt méltó jutalma. — „Röslein im Thale” férfi négyes előadott dr. Brájler Lajos, Jokly Ödön, Wegling István és Neumann Markus úrak

által. — Ismerve az előadók jeles tehetségét, a siker előre látható volt. — Hangversenyző műkedvelőink eddig nem ismert kiváló tehetségeik mutatta meg magát ez este Jókai Irma k. a., ki a „Nána keringő”-énekletése után valódi lelkesedésbe hozta a közönséget, s annak viharos tapsa folytán ismételtet kellett énekelnie. — Kellemsen esengő, s meglepően iskolázott hangja azon óhajnak készített kifejezést adni, hogy mielőbb legyen alkalmunk őt énekelni hallani. — „Die beiden Witwen” című egy felvonásos vígjáték összes szereplői helyt álltak, s azok közül kivált Jókai Bella k. a. elfogulatlan játéka és Kuss „Gizella k. a. szép megjelenése által Jókai Odón ur bevégzett műkedvelői tehetség. — A tánc reggeli 3 óráig tartott.

* **Meghívó** a nagy-beckereki községi főgymnasium ének- és irodalmi gyakorló iskolája által f. évi január 12-én az intézet „Deaksegélyző egyletének” javára, a városi színházban rendezendő ének-, zene- és szavaltókból álló jótékonycélu hangversenyre. — Műsorozat. I. szakasz: 1. „Czigányok kardala” Verdi „Traviata” című dalművéből. Vegyes kar, elődja a főgym. énekkar. 2. „Rhapsodie Hongroise” Liszt Ferencztől. Zongorán előadja Schwarz Gyula VII. oszt. tanuló. 3. „A vén cigány” Vörösmartytól. Szavaltja Bogdanov János VIII. oszt. tanuló. 4. „A zene hatalma” Gounodtól. Gyermekkar, előadja a főgymnasiumi gyermekek. 5. Dalművegyveleg, cello harmonium-kísérettel. Előadja Steinbach Béla VII. oszt. tanuló, kíséri főt. Merényi Lajos főgymn. k. r. tanár. 6. Magyar népdalok. Vegyes kar, éneklő a főgym. énekkar. 7. „Gyermek-symphonia” Haydn-tól zenekarra. Előadják Govrik Gusztáv, Schwarz Gyula és Steinbach Béla VII. Felsenstein Adolf VI. Dazsdia Panta, Geisz Antal, Kupuszarócs Jenő, Schager Ferenc és Schreiner József V., Binder Ottó, Feimer János, Herold Mihály, Kodár Jenő és Végling János III. Lászlóffy Ferenc és Mathias Arthur I. oszt. tanulók. — 10 percznyi szünet. — II. szakasz: 1. Báljeleneti kor” Verdi „Guzmann Johanna” című dalművéből. Vegyes kar, előadja a főgym. énekkar. 2. Magyar népdalok. Czimbalmon előadja Bobor Gyula VII. oszt. tanuló. 3. „Vig dalra” Polka ve gyeskarra, előadja a főgym. vegyes kar. 4. „A bajusz” Arany Jánostól. Szavaltja Konez György VIII. oszt. tanuló. 5. Vegyes kar Erkel F. „Bánk-bán” című dalművéből. Előadja a főgym. énekkar. 6. Dalművegyveleg zongora, harmonium, hegedű, cello s fuvolára, előadják t. Lehane, Preisz-Javorszky és Merényi Lajos zenetanár urak közreműködésével Schwarz Gyula, Steinbach Antal, Batory Gusztáv, Govrik Gyula, Geisz Antal, Binder Antal, Kupuszarócs Jenő és Binder Otto gym. tanulók. 7. Induló. Vegyes kar, előadja a főgym. vegyes kar. — Helyárak: földszinti páholy 5 frt, I. em. páholy 4 forint, II. em. páholy 2 frt 50 kr., zártszék 1—6. sor 1 frt 50 kr., a többi sorban 1 frt, állóhely 40 kr., karzat 20 kr. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Belepti jegyek előre válthatók a főgym. igazgatóságánál s este a pénztárnál. — Kezdeté pont 8 órakor.

* **Balázeset.** Sulyos csapás érte városunk és megyénkben köztisztelőt és szeretetnek örvendő Ivkóvits Péter kir. törvényszéki bírót és családját, a mennyiben forrón szeretett leánykájuk Euphemia f. hó 1-én életének 7-ik évében meghalt. — Az égi lakók egy anyaggal szaporodtak, a földön egy bánkódó szülő párral több van. Szolgáljon a visszamaradtok vizsgálat elköltözött gyermekük jobb sorsa, s a nagyszámú tisztelők és barátoknak a szülők fájdalma iránt való benső részvéte.

* **Pilseni sör.** Fein Fülöp, a „Korona” című szálloda tulajdonosa a pilseni sörnek kiesinybeni eladását a polgári sörf zedéből megnyerte. — Figyelembe ajánljuk ezen körülményt azoknak, kik a pilseni sör kitűnőségéről, s a korona szálloda helyiségeinek izéles berendezéséről meggyőződést óhajtanak szerezni. — Egy pohár pilseni sör ára 10 kr.

* **A párisi kiállítás.** A mint értesülünk, az 1889. kiállításon összesen 43.000 kiállító lesz képviselve és pedig 23.000 francia és 15.000 külföldi. — Utóbbiak közül lesz 1600 belga, 800 angol és 1000 olasz. Azonkívül Ausztria-Magyarország és Oroszország is igen szépen lesznek képviselve.

* **A „Gross-Kikindar Zeitung”** tetszik magának a sensatiós hírek világáig becsojtásában, illetőleg a hirlapi kacsák felröptetésében. Folyó évi január hó 3-áról keltezett száma „Chronik” című rovatában nem ugyan gácsért, hanem egy jereze kaesát röpt fel, a melyet mi, hogy felelőztetési kedvűt kissé elvegyük, kénytelenek leszünk lepuskázni. Aligha hibáznunk, mikor azt állítjuk, hogy a szerkesztő saját tollával egy levelet írat magának Nagy Beckerekről, a melyben alkalmasint a Kleinál szedett hírek nyomán azt állítja, hogy azért, hogy a kikindai bírót állásában megtarthassák, és a bíró testvére is hivatalban maradjon, egy új állást fog alkottatni és arra a volt pénztárnok fog kinevezeteni. Az új állás viselje a most már ritkábban használt és így érdekelt „számtartó” nevet kapná. Még élénken emlékezünk azon gácsér kaesára, melyet az említett lap röptetett fel, hogy a kikindai pénztár kezelésben 17.000 frtot

sikkasztottak el. E bubos kaesa agyondur-rantva dögöten ott hever a szerkesztő lábánál. — A második most felröptett kaesára csak annyit jegyzünk meg, hogy azok a bizonyos illetékes körök a nagy-kikindai község ügyeivel csakis akkor foglalkoznak, ha azok jelentősebben és veszélyeztetőleg érintik a közügyeket, megléve arról győződve, hogy a képviselő-testület, melynek kebelében maga a szerkesztő is az előkelőbb szerepet játsza, elég böles és tapintatos arra nézve, hogy a hivatalos állások alkotásánál vagy megszüntetésénél a község jól felfogott érdekeit szolgálja.

* **„Vasárnapi újság.”** Alig van magyar lap, mely egy kiváló irodalmi közleményei, mint jeles képei miatt nagyobb kedveltség — és elterjedtségnek örvendene, mint a „Vasárnapi újság”. — Most az év kezdetén felhívjuk a nagyközönség figyelmét ezen lapra, melynek előfizetési ára egy egész évre 8 frt, politikai újdonságokkal együtt 12 frt.

* **„Kerekpár-Sport”** című alatt jelent meg f. é. és hó 1-től Kaszás István által szerkesztett első hason tárgyú száklap, mely érdekes szakközleményein kívül kitűnő illusztrációkkal és „Karika Viccz” című humoros tartalmu melléklettel szolgál. — A lap előfizetési ára egész évre 5 frt; fél évre 2 frt 80 kr.; negyedévre 1 frt 50 kr., postai megküldéssel. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. ker., Rózsá-utca 84. sz. Ajánljuk e jelesen szerkesztett száklapot a kerekpár-sport iránt érdeklődők figyelmébe.

* **A nagy-beckereki kir. ügyészség** ügyforgalmi kimutatása az 1887. és 1888-iki évekről. — Az 1886. évről elintézetlenül maradt 463, 1887-ről 518, — 1887-ben érkezett 7951, 1888-ban 8192. — 1887-ben elintézésre váró 8414, 1888-ban 8710. — 1887-ben elintézetlenül 7896, 1888-ban 8611. — 1887-ben elintézetlenül maradt 518, 1888-ban 99. — A kir. ügyészségnél történt feljelentések száma: büntettek iránt 1887-ben 783, 1888-ban 563; kihágások iránt 1887-ben 42, 1888-ban 35. — Szemlék, melyeknél a kir. ügyészség közbenjár: 1887-ben 8, 1888-ban 3. — Írásbeli indítványok büntetővizsgálati ügyben: 1887-ben 861, 1888-ban 1340. — Végtagyalások, a melyekben ítéletek hoztak: 1887-ben 188, 1888-ban 213. — Végtagyalások, a melyek az év végén folyamatban maradtak: 1887-ben 29, 1888-ban 56. — Mídon a jelen kimutatásban a n-beckereki m. kir. ügyészségnek 1887. és 1888. évi ügyforgalmát közönségünknek bemutatni szerencsénk van, el nem mulaszt-hatjuk örömtünket kifejezni a felett, hogy e kimutatás elvitáztatlanul méltánylandó bizonyítékot szolgáltat a helybeli m. kir. ügyészségnek fáradságát nem ismerő buzgó munkásságáról, tapintatos eljárásáról és minden tekintetben kiváló szakavatottságáról. — A kir. ügyészség vezetője Piukovich János ur meglepéssel tekinthet vissza a lefolyt évekre, és mi, a kik őt ismerjük, előre is biztosok vagyunk benne, hogy méltánylatot érdemlő buzgalma fontos állásában jövőre sem fog lankadni.

* **Kimutatás a magyarországi községi és körjegyzők árvaik befogadása céljából felállítandó „Arvház” alapítójának gyarapítására eszközölt gyűjtéséről.** — Czappán István ernesztházi jegyző ivén: Ernésztháza község szegényalapja 5 forint. — Popovits Mata bresztováci jegyző ivén: Bresztovác község szegényalapja 5 frt. Popovits Mata 2 forint, Postits Milorad 1 frt, Thalalaga Szimeon 1 forint, Bautmann Adolf 50 kr., Heinrich János 50 kr., Frohman Ferenc 50 kr., Schöttler Ferenc 50 kr., Grigel József 30 kr., a tanító 20 kr., Krumenaker György 50 kr., Postics János 50 kr., összesen 12 frt 50 kr. — Dunsits Lajos bogárosi jegyző ivén: Bogáros község szegényalapja 5 frt, Dunsits Lajos 1 frt, Wuj Ignác 1 frt, Ferch József 1 forint, Brevis Vilmos 1 frt, Kratochvill Miklós 50 kr., Schütz József 1 frt, Dunsits Justin 50 kr., Bogáros község olfjárósági tagok 2 frt, összesen 13 frt. — Bücher Antal offsenitzai jegyző ivén: Bücher Antal 1 frt, Lászlóffy 1 frt, összesen 2 frt. — Ströbl Adam újvári jegyző ivén: Ströbl Adam 2 forint, Kamp János 1 frt, községi szegényalap 5 frt, Gülinger Antal 50 kr., Marx József 60 kr., összesen 9 frt 10 kr. — Vadnay József magyar-czernyai jegyző ivén: Vadnay József 1 frt, Magyar-Czernya község szegényalapja 3 forint, M. Czernya község előjáró 1 frt 30 kr., Rezy Vilmos 1 frt, összesen 6 frt 30 kr. — Kartaly Lajos doláci jegyző ivén: Besszer Nep. János 1 frt, Kartaly Lajos 2 frt, összesen 3 frt. — Suciú János nagy-komlosi jegyző ivén: Nagy Komlos község szegényalapja 10 frt, Suciú János 50 frt, Schlenger Lajos 1 frt, Sztójánovits Péter 1 frt, Szerdahelyi Károly 1 frt, Pavlovits János 1 frt, összesen 64 forint.

* **Fedeztetési állomások 1889-ben.** — A m. kir. földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszterium létesítési osztályában 1888. évi decz. 25. és folytatólag tartott értekezlet alkalmával Torontál vármegye területén a folyó 1889. évi fedeztetési idény tartamára az alábbi fedeztetési állomások létesítése határozottat el u. m.: Bresztovác 2, Bótos 2, Réva-Ujfalu 2, Csávós 1, Csösztelek 2, Dolova 2, Franczföld 2, Gyér 1, Glogon 3, Horvát-Kécsa 2, Almás 2, Klekk 2, Lajosfalva 2, Lázárföld 3, M. Ittobe 2, M. Czernya 2, Melence 2, Nagy-Beckerek 4, Német-Módos 1, Német-Szárcsa 2, Német-Czernya 2, Sán-

doregyház 2, Pancsova 3, Stefánföld 3, Súrján 1, Staresova 2, Torda 3, Tor-Szécsány 2, Ozora 3, Zsigmondfalva 2, Hertelenyfalva 2, Román-Kécsa 2, Zichyfalva 2, Istvánvölgy 2, Opova 2, Antalfalva 2, T. Várhely 2, Czrepaja 2, Perlasz 2, Ürményháza 2, Basahid 2, Szerb-Bóka 2, Kis-Zombor 2, Nagy-Terémia 2, Mokrin 2, N. Kikinda 5, Perjámos 5, Grabác 1, Gyertyámos 3, Karlova 2, N. Komlos 2, O-Bessenyő 2, Új Szent-Iván 1 ménnel.

* **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csúznál a derék-, testrészek és a forgó közhvényes bántalmainál a „Moll-féle francia borszesz és só-val” való bedörzsölés kiválóan használtatik. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 6

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Gazdasági Mérnök a jövő évtől kezdve szellemileg jelentékenyen megerősödve, az eddiginél még gazdagabb és változatosabb tartalommal, képekkel és szakszerű rajzokkal bőven illusztrálva folytatja 12 év alatt minden irányban megszüllardult pályafutását. A Gazdasági Mérnök továbbra is buzgó közzétetője lesz a modern technika vívmányainak, az ez irányú hazai mozgalmaknak és munkásságának, s pártatlan képviselője, éber őre az ország műszaki s ezzel kapcsolatos gazdasági érdekeinek. A Gazdasági Mérnök kiterjeszkedik a technikai s ezzel kapcsolatos gazdasági szakmák minden ágára. Az építő-és műipar, a gépészet és gyáripár, a gazdasági gépészet és építészet, a gazdasági és lázipar, az ut- és vasutépítés, a vízrendezés, vízhasználat (folyamszabályozás, ármentesítés, vízhasznosítás, csatornázás, vízvezeték) a forgalom és közlekedés mind pártatlan és buzgó képviselője talál benne. A műszaki és gazdasági téren érdemeket szerzett jeleseknek arcképének, élet- és jellemrajzának közlésével a Gazdasági Mérnök egyfelől hódolni kíván az igaz érdemnek, másfelől buzdítást is óhaj nyújtani hasonló érdemekre. Mint a Tiszavölgyi Társulat hivatalos közlönye, különös szult fektet hazánk nagyfontosságú vizszabályozási érdekeire, s rendes tudósításokat hoz az ármentesítő és vizszabályozó társulatok köz- és választmányi üléséről, azok működéséről stb., s a Tiszavölgyi Társulat központi bizottságának üléséről rendszeren a teljes szövegű hiteles jegyzőkönyveket közli. Az újabb és érdekesebb tálmányok ismertetése (rajzokkal) a Gazdasági Mérnök rendszer és állandó rovatát képezi. A fővárosi és vidéki fontosabb építkezésekről rendszer tudósításokat közöl. Ugyancsak rendszeren közli a műszaki köz-igazgatás körébe vágó törvényeket és kormányrendeleteket, a kinevezéseket és kitiintetéseket, vasutengedélyezéseket és bejárásokat, a vízi és vasuti forgalomra vonatkozó híreket, különös szult fektette a flumei tengeri forgalomra, melyről a Gazdasági Mérnök flumei levelezője fog teljesen megbízható adatokat és híreket közölni. A külföldi rovatában rendszeresen közölve lesznek a hazai összes építkezésekre és szállításokra vonatkozó hirdetémények s a tervezetekre, valamint a mérnöki, építési és gépészi állásokra vonatkozó pályázatok s azok eredményei. Külön rovat szolgál a közérdekű kérdések és felvilágosítások számára, mely a lap előfizetőinek mindenkor rendelkezésére áll. A vizállások s az időjárás adatok szintén rendszer rovatot képeznek. A külföldi technikai és gazdasági mozgalmakról s az 1889. évi párisi világkiállítást a Gazdasági Mérnök levelezői a helyi viszonyok ismerete által szult közvetlenséggel fogjuk ismertetni s gondoskodunk, hogy megbízható tudósítónk lehetőleg minden világvárosban legyenek. Mindezek után teljes bizalommal fordulunk a művelt magyar közönséghez, s ajánljuk lapunkat különösen a mérnökök és építészek, a építő-iparosok és vállalkozók, a gépészek és gyárosok, valamint az uradalmak, a földbirtokosok és gazdatisztek, az alispáni és polgármesteri hivatalok, a kaszinók és olvasókörök szives figyelmébe és pártfogásába s tisztelettel kérjük, hogy a Gazdasági Mérnöknek nemcsak előfizetői, de e mellett buzgó munkatársai is legyenek. A Gazdasági Mérnök megjelenik minden vasárnap, díszesen kiállítva, képekkel és szakszerű rajzokkal gazdagon illusztrálva. Szerkeszti és kiadja Gonda Béla műszaki tanácsos, műegyetemi magántanár. — Előfizetési ára: Egész évre 12 frt, félre 6 frt, negyedévre 3 frt, mely összeg a Gazdasági Mérnök kiadóhivatalába (Budapest, VIII. ker., Mária-utca 7. sz. a.) küldendő.

Budapesti Hirlap.

Szerkesztő: Csukásai József. A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelt olvasóközönség vette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét; minden érdek mellőzésével küzdött nemzetünk és fajunkért, ez egyetlen jelszavával: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, felkarolva azt oly módon, mely pártalan a magyar ujságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfőbb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozókat egész seregben kívüli szerkesztőségnek anyai belső tagja van, a mennyel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszer, levelezés-kívül saját

külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immar oly tökéletesen van berendezve, hogy elmond-hatjuk: nem történik a világon semmi jelentőseny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön ne adjon hí és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünwald Béla, Balogh Pál írják mas kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felől távirati értesülésekkel látunk el rendszer levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap: a „Budapesti Hirlap” távirati tudósítási manap már teljesen egy fokozottan a világsajti legjobban szervezett hirlapjává. Európa-összes metropolisiban Londoniól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön meg-táviratozzák. A külföldi rendes tudósítók kivül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap” ezelokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban leggyorsabban értesítő orga-numa a sajtónak. A „Budapesti Hirlap” Tárczarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít ra, hogy megmaradjon előkelő színvonalon. A napirovátokat kitűnő zurnalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismert leggyorsabb tudósítókra van biva. Rend-szerű és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. De ezuttal még egy kedves meglepetéssel is szolgálunk olvasóinknak. 1889. január első napján JÓKAI MÓR-tól kezdünk egy új regényt, melyet korszoros írónk kizárólag a „Budapesti Hirlap” számára írt. Jókai Mór új regényének címe: **AKI ASZIVET A HOMIÓKÁN HORDJA**, s mint a költő maga mondja, „egy modern ezer egyéji mesé”. A regény egyike Jókai ama genialis, ragyogó alkotásainak, melyek már oly régóta az ő népszerű-vonták az olvasó közönséget, s Jókait oly bűvészként, báványozottá tették, a minő soha még magyar író nem volt. A regény eleje Magyarországon, a tésze Mekkában játszik. Hőse egy n. Jókai Mór új regényének közlését 1889. január 1-sején kezdjük meg. Az előfizetés feltételei. Egész évre 14 frt, félre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszörűben postátalvánnyal eszközölhetők következők címre: A „Budapesti Hirlap” kiadó hivatalának. IV. kerület, Kalap-utca 16. szám. (407-33)

Mindazon ismerőseink és barátainak, kik ujévi üdvözléteiket hozzánk juttatni szivesek voltak, köszöneteinket nyilvánítjuk és kívánjuk, hogy az újévben az ég őket bő áldásában részesítse.

A szerkesztő.

Felölő szerkesztő: Lauka Gusztáv.

VASUTÜGYEK.

(Osztrák-magyar-román vasuti kötelek.)

Egy díjszabási pótléknak érvényesítése.

1889. február hó 1-én az osztrák-magyar-román köteleki díjszabás I. részéhez az V. pótlék lép hatályba, mely az üzletszabályzat 53. §-ához érvényes 3 póthatározmánnyon kívül, még új szállítóleveleknek behozatalára vonatkozó határozmánnyt is tartalmazza, a köteleki forgalom részére.

Az osztr.-magyar-román köteleki díjszabás alapján elszállítandó küldeményekre nézve 1889. február 1-től kezdve kizárólag ezen új szállítólevelek lesznek használandók, melyek a részes vasutaknál és nevezetesen a szab. osztr.-magyar államvasutársaság igazgatóságánál (Budapest, Teréz-körút 60) szerkezhetők meg.

(Román-délnémet vasuti kötelek.)

1839. évi február 1-én a román-délnémet köteleki díjszabás I. részéhez az I. pótlék lép hatályba.

NYILTTÉR.)*

Brüsszelben az 1888-ik évi nemzetközi kiállításon arany éremmel kitüntetett gazdag szén-vastartalmu asztali és gyógyvíz

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

SAVANYUVÍZE

Brüsszelben kapható az országos forrástörvény magy. k. és szerb. udv. Ásványvizszállítónál Budapeston Edesknütő ben gyógyszerárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

(384*—8.3)

* Az e rovat alatt közölt cikkek nem vállal felelőseget a szerk.

4121. sz. k. 1888.

(410-3.3)

Pályázati hirdetmény.

A lekötés folytán megüresedett, s évi 300 frttal javadalmazott szerb-párdányi községi irnoki állomás választás útján betöltendő lévén, arra határidőül 1889. évi január hó 12-ikének d. e. 9 órája Szab. Párdány község házában ezennel kitétik.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket 1889. évi január hó 11-ig alolított főszolgabíróhoz annál inkább nyujtsák be, mert később érkezők nem fognak tekintetbe vétetni.

Párdányban, 1888. évi decz. 13-án.

Torontálmegye párdányi járási főszolgabírói hivatala.

5309. sz. kig. 1888.

(411-3.3)

Pályázat.

A kis-zombori körjegyzőséghez tartozó Kis-Zombor és Porgány községekben üresedésben álló 400 frt évi fizetéssel egybekötött segédjegyzői állomásra pályázat nyitatik; a pályázni kívánók ezzel felhívtnak: hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket 1889-ik évi január hó 20-áig bezárólag, a n.-sz. miklósi járás főszolgabírósnál adják be; a választás január hó 21-én délelőtti 10 órakor Kis-Zombor község tanácstermében fog megtartatni.

Kelt N.-Szt. Miklóson, 1888. évi decz. hó 17-én.

Buocz, főszolgabíró.

7717. sz. kig. 1888.

(8-3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye t.-becsei járásába kebelzett Kumán községben a körorvosi állomás elhalálása folytán megüresedvén, annak betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

A kumáni orvosi körhöz Kumán községben kívül az annak szomszédságában lévő 9.5 kilométernyire fekvő Tarras községe tartozik.

Ezen állomással évi 800 frt van egybekötve é. p. Kumán község részéről 650 frt és Tarras község részéről 150 frt, látogatási díj nappal 40 kr., éjjel 80 kr.

A pályázni kívánók felhívtnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a illetve az 1876. XIV. t.-cz. 43. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket az alább kitett választási határnapot megelőzőleg alolított főszolgabíróhoz nyujtsák be.

A választás Kumán községben f. évi február hó 5-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

T.-Becsen, 1889. évi január hó 1-én.

Tallian Emil, főszolgabíró.

Török-becsei takarékpénztár.

A t. cz. részvényesek tisztelettel meghívtnak az

1889. évi január hó 20-án

vasárnap délelőtti 10 órakor a takarékpénztár tanácstermében tartandó

XX-dik évi rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzletéről.
2. A zárszámadások betérjesztése a felügyelő bizottság jelentése kapcsában.
3. Intézkedés a tiszta haszon iránt.
4. A tartaléktőke elhelyezése.
5. Az alapszabályok értelmében a visszalépő igazgatósági tagok helyetti választás.
6. A felügyelő bizottság megválasztása.

Három hitelesítő kiküldetése.

(9-1.1)

Az igazgatóság nevében:

dr. Tószögi Aladar, s. k.
vez. igazgató.

A zárszámadások 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg egész a közgyűlésig a takarékpénztár helyiségében, azonkívül a „Torontál” című lapban tételnek közzé.

Minden részvényes, ki szavazatával élni kíván, tartozik a közgyűlés napjáig a nevére szóló az esedékes szelvényekkel ellátott részvényeit az igazgatóságnál letenni.

Nyomatott a kiadó Pleitz Ferencz Pálnál Nagy-Becskereken.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.



Főtulajdonosok: Földművelésügyi miniszter, gyomorbetegségek, roszt illatú feleket, felhívás, savanyú felhívás, kolika, gyomorhurut, gyomorgörcs, homok- és darakepződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, andor és hányás, felfújás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székzavarás, a gyomornak etelével és italokkal való túlterhelése, gázok, lep., máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvege ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr. — Központi szállítás Brád Károly gyógyszerész által Krensterben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Valódi minőségben kapható: Nagy-Becskereken: Kellner József és Mencez Lipót gyógyszerárban. Perlaszon: Lafleur L. gyógyszerárban T.-Becsen: Bizek A. gyógyszerárban N.-Czernyán: Pronoviz Gusztav gyógyszerárban Franyován: Dimitriev I. Isván gyógyszerárban. (37-52.49)

Valódi minőségben kapható: Nagy-Becskereken: Kellner József és Mencez Lipót gyógyszerárban. Perlaszon: Lafleur L. gyógyszerárban T.-Becsen: Bizek A. gyógyszerárban N.-Czernyán: Pronoviz Gusztav gyógyszerárban Franyován: Dimitriev I. Isván gyógyszerárban. (37-52.49)

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyuladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti naponta használatnál

Dr. POPP világhírű Anatherin kétszer oly nagy palackokban mint eddig

Dr. Popp fogpasztája, mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotba tartja

Dr. Popp, Anatherin fogpasztája, mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. Popp fogpora, ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománcát megsértené

Dr. Popp növényesszappana, a legjobb gyipiperesszappana, mindennemű bőrkiméteket elűn és különösen furdókhöz

Dr. Popp napraforgó Vénusz szappana (nem glicerin) A legjobb és a legfinomabb divatpiperesszappana. A bőrt lágyonnyomja tesz. (3-6-12.2)

Arak: Anatherin-szajviz: 0 kr., 1 frt és 1 frt 40 kr., Anatherin fogpasztája tégelyben 1 frt 22 kr., Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényesszappan 30 kr., Napraforgó szappan 10 kr., Vénusz szappan 50 kr. E szeret kaphatók Nagy-Becskereken: Kellner J. Mencez L. Kovács S. gyógyszerészeknél, Kórkas A. F., Weisz H. és Deutsch M. kereskedőknél.

Dr. Popp J. G. udv. fogorvos úrnak

Cs. é. kir. szabadalmazott Anatherin szajvizét vegyszertani tanulmányokban a legzorsosabb vegyi vizsgálataknak vettem alá, melynek eredménye, hogy:

Anatherin-szajvizet kizárólag a legjobb minőségű alkáliakészítményből áll, melyek a nekik tulajdonított gázoktól teljesen mentesek. A legújabb és a legfinomabb divatpiperesszappana. A bőrt lágyonnyomja tesz. (3-6-12.2)

Dr. Werner

a boroszlói vegyszertani intézet igazgatója, gyógyszerész és hites vegyész

!Pénz!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálak minden e szakmába vágó folyólagosítással barmenve.

Együttal ajánlom megamat mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek melanyos bevasárlása és eladására, nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

Első nagy-beckereki váltó- és bizományi üzlet

L. Kádelsburger.

(6-25)

Egy pohár 10 kr.

Pilseni polgári sörház.

Ezennel van szerencsém tisztelettel tudomásra hozni, hogy a

pilseni sör

csaptól való kimerését megkezdtem, és hogy az a nap barmely időszakában kapható.

Midőn tehát tudomásra hozom, hogy a **pilseni sör kicsinybeni eladását** a polgári sörfőzdehől megnyertem, kérem a t. cz. közönséget, sziveskedjek fentemlített sör kitűnőségéről helyiségemben (koronaszálloda) meggyőződést szerezni.

Alázattal
Fein Fülöp,
szállodás a koronához és a pilseni polg. sörház képviselője.

Nagy-Becskerek, 1888. december hóban.

Egy pohár 10 kr.

MOLL-SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czege látható.

Gyors gyógyhatású mákas gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorgörcs, székrekedésnél, májbajok, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárban.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szállítás naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásonál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívesen „Isten hűsége”-et mondom érte; ez-ek a gyomrot jóvá és lőt könnyűvé tesz. Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnetchlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli

Bedörzsölésnél sikeres használati közzvény, csúz, mindennemű re-ftajdalmak és benulásnál: burogatás alakjában minden sérelem és sebénél, dagadtok, gyuladtoknál. **Belsőleg** vizzel vegyítve hirtelen rosszulát, hányás, köhögés és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és anyagkereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító. Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szállítás naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magammal. Mély tisztelettel

(253-52.21) **Hornof, lelkész Micholup-ban**

Kapható Nagy-Becskereken: Mencez Lipót, Kellner József és Kovács Sándor gyógyszer. uraknál.

Előfizet
Kiadóh
Hirdet
Salva
Nem
és vál
Salva
a köt
boldog
800.
helye
Mark
sult ta
osztás
hoz 18
1885.
rende
idezt
esetén
erőtel
bótos
kellő
vénye
767.
mint
közö
közö
ja
tos
14.
mez
nem
érte
bótos
kellő
nyes
1057
Arv
ható
hogy
vha
lakos
14 fr
tenk
kam
gítés
felv
tkiv

1889.

Tizennyolczadik évfolyam.

TORONTÁL.

2-ik szám.

Vasárnap, január hó 13-án.

Vegyestartalmu hetilap. — A megye közlönye.

Megjelen minden vasárnapon.

Előfizetési ára: Egész évre 6 frt. fél évre 3 frt. negyed évre 1 frt 50 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyv- és könyvrendező Nagy-Becskerekben, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Hirdetések és mellékletek minden nyelven vétetnek fel a kiadóhivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Hivatalos hirdetések: A nm. m. kir. belügyminiszterium határozata értelmében a hivatalos hirdetések benyújtása és közzététele a következők szerint történik: 100 szögig egyszerre közzététel esetén a hirdetés színezési díja 1 frt 67 kr. 200 szögig egyszerre közzététel esetén a hirdetés színezési díja 2 frt 67 kr. 300 szögig egyszerre közzététel esetén a hirdetés színezési díja 3 frt 67 kr. 400 szögig egyszerre közzététel esetén a hirdetés színezési díja 4 frt 67 kr. 500 szögig egyszerre közzététel esetén a hirdetés színezési díja 5 frt 67 kr. és így tovább minden századért 100 szögért 1 frttal több.

Magán hirdetések: A 4-hasábos garandórs első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 4 kr. Kínostári illeték minden egyes beiratásért 30 kr.

Alulírt kiadóhivatalnak van szerződése, a tek. szocializációs hivataloknak, közöseknek és magán hirdetőknél tudatni, hogy nem helyesül a hirdetések csak akkor vétetnek fel, ha azokat a hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetési díjat az itt közölt árúhoz szerinti a hirdetéshez együtt befizetik, vagy pedig kötelezők magukat a kiadóhivatal által előírt melletti feladatot nyugtat és tápellátást a postán mindenkor kiváltani.

Salvator Ferencz és Mária Valeria jegyesek.

Nemcsak Mária Valeria főhercegnő és választottja, a felette rokonszenves Salvator Ferencz főherceg lelték fel a köteendő frigyben életük legnagyobb boldogságát, hanem a fenségesek...

megfizettetett. Az akkor még csekélyebb számu vendéglőkben az idegen utazó mindenkor kaphatott üres szobát. A csekély számu mulatóhelyek rendszeres üresek voltak. A csakis néhány loval és kecsival megalakult omnibus társaság üzletét rövid idő alatt megszüntetni volt kénytelen. Az üzlet...

hogy mindenfelé azt állítá, hogy a 48-iki törvényekhez szorosán ragaszkodik. Ha azt kérdezzük, hogy mit nem tett az oppositio, a kiváltságos, a hazát egyedül boldogító, a haza javára, akkor a végtelenségig kellene ezikkünkét folytatnunk. Sok...

ség indokai, hanem az okos előrelátási, mely a jövő követelményeknek kellő időben s esendes fejlődésben akar eleget tenni. Ez az előrelátás kívánja tehát, hogy a monarchia védszerkezete haladék nélkül ismét elnyerje törvényes alapját s hogy amaz intézkedések, melyeket a javaslat művészeiből konstans...

Melléklet a „Torontál” 1889. január 6-iki (1.) számához.

800. sz. hk. 1888. (4-1.1)
Idéző végzés.

Melylyel Markov Andrea ösmeretlen helyen tartózkodó mint a botosi 249. sz. Markov féle házközösség szavazat- és jogosult tagja az ezen házközösség vagyon felosztásának tárgyalására Botos közseg házához 1889. évi január hó 31-ik napjára az 1885. XXIV. t. cz. 14. illetőleg 23. §-ai rendelkezésére való figyelmeztetéssel azzal idéztetik meg, hogy meg nem jelenhetése esetén a részére kirendelt s. elj. utas. 18. §. értelmében kinevezett Belics Nitya gondnok botosi lakost szabályszerű képviselése iránt kellően utasítva, ellenkező esetben a törvényes következmények öt terhelendik.

N.-Beckereken, 1888. évi decz. 27-én.

Zecha.
tb. főszoigabíró.

767. sz. hk. 1888. (3-1.1)
Felhívás.

Veliszavlyev Jula volt botosi lakosnó, mint a botosi 272. sz. Veliszavlyev-féle házközösség szavazatképes tagja, az ezen házközösség vagyon felosztásának 1889. évi január hó 31-én leendő tárgyalására Botos község házához az 1885. évi XXIV. t. cz. 14. illetve 23. § rendelkezésére való figyelmeztetéssel azzal idéztetik meg, hogy meg nem jelenhetése esetén az eljárási utasít. 18. § értelmében részére kirendelt Gaborcs György botosi lakos gondnokát képviselése iránt kellően utasítsa, ellenkező esetben a törvényes következmények öt fogják terhelni.

N.-Beckerek, 1888. december 27-én.

Zecha.
tb. főszoigabíró.

10595. sz. tlk. 1888. (10-1.1)
Arverési hirdetményi kivonat.

A n.-beckereki kir. tszék mint tlkvi hatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Joszt Antal bega-szentgyörgyi lakos vhajtatonak, Argyelem György kis-toráki lakos vhajtást szenvedő elleni, hátralékos 14 frt 37 kr. tőke, ennek 1885. évi szeptember hó 10-ik napjától járó 6 százalékos kamatai és a felmerülő költségek kielégítése végett vhajtást szenvedő tulajdonául felvett a kis-toráki községben a 156. számú tjkvben 258. részlet és 100-6. öi. sz. a fog-

lalt az 1881. évi LX. t. cz. 156. §. alapján egész ház és 400 □-ölyni beltelekre 400 frt kikialtási árban, valamint az ugyanott 1132-b. r. sz. a. foglalt a fenti t. cz. alapján egész 400 □-ölyni pótkert 55 frt 50 kr. kikialtási árban és így a vhajtáson kívül álló közös tulajdonos Argyelem Mária birtokjuraléka is vhajtási árverés útján eladatni fog.

Határnapul 1889. évi január hó 22-ik napjának d. e. 10 órája Kis-Torák község házához kiküzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan s ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási árnak 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszoigaltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó egy hónap alatt, a másikat két hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 8 százalékos kamatokkal együtt a nagy-beckereki kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítottatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tlkvi hivatalnál és Kis-Torák község eljárási részletében megtekinthetők.

Kelt a n.-beckereki kir. tszék tlkvi hatósága N.-Beckereken, 1888. okt. 28-án.

8608. sz. kig. 1888. (3-1.1)
Pályázat.

Zsombolya, torontálmegeyi nagy községben elhalálozás folytán egy 300 frt javadalmazással rendszeresített irnoki állás jött üresedésbe.

Ezen állás 1889. évi január hó 23-án választás útján fogván betöltetni, felhivatnak mindazok kik azt elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket január hó 22-éig alulírottán adják be.

Kelt Zsombolyán, 1888. évi decz. 28.

Belitska Béni.
főszoigabíró.

7559. sz. 1888. közig. (5-3.1)
Pályázati hirdetmény.

A szerb- és horv. esenei körszülésznei állomás betöltése végett a pályázat ezennel kiiratik.

Ezen állomással 120 frt évi fizetés és a községi képviselőség által megállapított melledkijjak van egybekötve.

A pályázónök kötelesek kimutatni, hogy a nemet nyelven kívül a szerb vagy roman nyelvet bírják.

Lakhelye sz.-csene, a választás 1889. évi január hó 21-én d. e. 10 órakor fog a sz.-csenei községi irodában megajtetni.

Pályázni jogosultak és szándékozók felhivatnak, miszerint törvényszerűleg felszerelt kérvényeiket 1889. évi január hó 20. ezen főszoigabíróhoz benyujtsák.

Kelt Csenén, 1888. évi december 27-én.

Chemecz János.
szóigabíró.

10145. sz. tlk. 1888. (2-1.1)
Arverési hirdetményi kivonat.

A n.-beckereki e. f. kir. tszék tlkvi hatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a kir. kincstár vhajtatonak, Kovacsév Sándor aracs lakos vhajtást szenvedő elleni, 175 frt 13 1/2 kr. tőke, ennek a kifizetésig járó 6 százalékos kamatai, 9 frt 65 kr. vhajtási és 10 frt 65 kr. jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vhajtást szenvedő tulajdonául felvett a franyovai községben a 615. sz. tjkvben 709+710. hr. sz., 618. 619. öi. sz. ház és 1854-b. hr. sz. 450 □-öl pótkert 467 frt. 3226., 3805-b. 3992. 4779. hr. sz. 2 hold 1067. □-öl tartalék-föld 1179 frt ezennel megállapított kikialtási ár mellett megpedig utóbbi tartalék-föld a kir. kincstár által bejelentett tulajdoni igény sérelme nélkül vhajtási árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1889. évi január 19-ik napjának d. e. 10 órája Aracs község házához kiküzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan s ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Kikialtási ár a fentebb kített becsár, melynek 10 százalékát a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött

kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszoigaltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6 százalékos kamatokkal együtt a n.-beckereki kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítottatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tlkvi hivatal és Aracs község eljárási részletében megtekinthetők.

A n.-beckereki kir. tszék tlkvi hatósága N.-Beckereken, 1888. okt. 18-án.

3963. sz. tlk. 1888. (7-1.1)

Arverési hirdetmény.

A perlaszi kir. bíróság mint tlkvi hatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy özv. Padejszky később férj. Rakics Urza ismeretlen örököse vhajtatonak, Sparioszu Mojsza ismeretlen tartózkodásu perlaszi lakos vhajtást szenvedett elleni, 60 frt tőke-velés, ennek 1883. évi szeptember hó 18. napjától járó 6 százalékos kamatai, 40 frt 59 kr. perbeli, 11 frt 15 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülő költségeknek kielégítése végett 1889. évi január hó 9. napjának d. e. 9 órakor a kebelbeli tlkvi hatóság helyiségében az ezen kir. bíróság területén fekvő Perlasz községe 654. számú tjkvben foglalt következő ingatlanok, n. m.:

544. számú ház és 400 □-öl házhely 250 frt,
245. hr. sz. 1 dülőb. 2 hold szántó Sparioszu Mojszát megillető 1/10 része 30 frt,
245. hr. sz. 3 dülő 1 hold szántó Sparioszu Mojszát megillető 1/10 része 7 frt,
245. hr. sz. 5 dülő 1 hold kaszáló Sparioszu Mojszát megillető 1/10 része 15 frt ezennel megállapított kikialtási ár mellett külön-külön el fog árvereltetni, ekkorán magasabb ígert hiányában a kikialtási áron alul is el fognak adatni.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási árnak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírokban bánatpénz fejében letenni.

A kir. bíróság tlkvi osztálya Perlaszon, 1888. évi november hóban.

Sárdi. kir. járásbíró.

rajta halalos sebet vágott,
Míntha szennyes ember kezek,
Tépdésik le a virágot.

XXXV.

Gyakran a jó és rossz leány
Szépségben egyformán ragyog
Csakhogy míg a jók planeták,
A rosszak hulló csillagok.

XXXVI.

Ha szeretet nem léteznék,
Talán gyűlölet se volna,
És mindenben s mindenütt
A józan ész parancsolna.

Lauka Gusztáv.

Sokszor a legszenyesb kezű
Ki a tiszta fát beoltja.

XXIX.

Talizmánul a hit marad,
A mi vigaszunk megadja,
Ha az élet örömeit
Tőlünk végkép megtagadja.

XXX.

Mikor legszebb a szerelem?
Ha érted másokat feled,
És mikor a legigazabb?
Akkor, mikor legesendesebb.

XXXII.

Az első szerelem
Az érzés himpora,
Arról letörölve
Nem jó vissza soha.

XXXIII.

Két kamrája van a szívnek:
A hol a szeretet lakik,
Ottan a gonosz indulat,
Békén s nyugodtan alhatik.
De a másikban hol a jó
Gyűlölete az otthonos,
Folytonosan ébreñ virraszt,
A bosszura leső gonosz.

XXV.

Még az a vad nem az enyém,
Melyet tisztára én nyuzok,
Sokszor jobb ma egy sült veréb,
Mint holnap egy lud vagy tuzok.

XXVI.

Sokszor egy törnek szurása
Se hat oly fájón reánk,
Mint attól a kit szerettünk
Egyetlenegy szófulánk.

XXVII.

A mi nyhet ad a szenvedőnek,
Sokszor átvirrasztott éjjelen,
A másíknak, ki tán érdemesb lett vón rá,
Kinos poklot ad a szerelem.

Hirdetések.

4121. sz. k. 1888.

(410-3.3)

Pályázati hirdetmény.

A leköszönés folytán megüresedett, s évi 300 frttal javadalmazott szerb-párdányi községi írnoki állomás választás útján betöltendő lévén, arra határidőül 1889. évi január hó 12-ikének d. e. 9 órája Sz.-Párdány község házában ezennel kitűzetik.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket 1889. évi január hó 11-ig alosított főszolgabíróhoz annál inkább nyujtsák be, mert később érkezők nem fognak tekintetbe vétetni.

Párdányban, 1888. évi decz. 13-án.

Torontálmege párdányi járási főszolgabírói hivatala.

5309. sz. kig. 1888.

(411-3.3)

Pályázat.

A kis-zombori körjegyzőséghez tartozó Kis-Zombor és Porgány községekben üresedésben álló 100 frt évi fizetésű orvosi

Máriaczei gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Főműködésük a gyomor minden betegségeiben, mint a gyomorégés, roz, illat, fekély, zét, feltűnés, savanyú teltség, kolika, gyomorhurut, gyomorfesz, homok- és darakepződés, túlságos nyálképződés, szárazság, mór és hányás, főleg a gyomor (levegő), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak etelekkel és italokkal való túlterhelése, géliszták, lejjel- és aranyeres bántalmak esetében. — Ezzel a szerrel a használati utasítással együtt 40 kr., kettős palackozású 70 kr. — Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremserben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriaczei gyomorcsöppet soha ne hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleül minden üvegenk pír, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyöltetni és a minden üvegre mellékelt használati utasításon meg kell jegyezni lemez közzé az Kremserben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Nagy-Becskereken: Kellner József és Mencer Lipót gyógyszerárban. Perlaszon: Laffleur L. gyógyszerárban T.-Becsen: Bizok A. gyógyszerárban N.-Czeranyán: Promevicz Gusztáv gyógyszerárban. Franyován: Dimitrievics István gyógyszerárban. (37-52.49)

!Pénz!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztulvezetés telett mindenki meggyőződve lehet és szolgálok minden e szakmába vágó fölvilágosítással bermentve. Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nekülönben mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden húzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről. Első nagy-becskereki váltó- és bizományi üzlet

L. Kádelsburger.

(6-25)

Pleitz Fer. Pál

cs. kir. szabad. könyv- és könyomdája
N.-Becskereken

ajánlja magát

minden a nyomdászati szakmába vágó munkák gyors és izléses elkészítésére

jutányos ár

mellett.

Községi, ügyvédi, stb. nyomtatványok nagy raktára.

6. A felügyelő bizottság megválasztása.

Három hitelesítő kiküldetése.

Kelt Török-Becsen, 1889. január hó 2-án.

(9-1.1)

Az igazgatóság nevében:

dr. Tószögi Aladar, s. k.
vez. igazgató.

A zárszámadások 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg egész a közgyűlésig a takarékpénztár helyiségében, azonkívül a „Torontál” című lapban tétetnek közzé.

Minden részvényes, ki szavazatával élni kíván, tartozik a közgyűlés napjáig a nevére szóló az esedékes szelvénynyel ellátott részvényeit az igazgatóságnál letenni.

Legjobb
bedörzsölő
szer
köszvény
csúz
és minden
meghűlési
betegségek
ellen.

Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli

Bedörzsölésül sikeres használata köszvény, csúz, mindennemű testfajdalmak és bennlődni: hurogatás alakjában minden sérclem és sebnél, dagadtok, gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és anyagkereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító. Bécs, Stadt, Tuohlauben 9.

Szétküldés naponta utánvétellel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy szerűen működik. Kijelölök nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magammal. Mély tisztólettel (253-52.24)

Hornof, lelkész Micholup-ban

Kapható Nagy-Becskereken: Mencer Lipót, Kellner József és Kovács Sándor gyógyszer. uraknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Ferenc Pálnál Nagy-Becskereken.